

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Negruța Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Negruța Iurii Ghennadi,

născut la 28 iunie 1987, originar și domiciliat în or. Soroca, str. Baștina, nr. 11, ap. 11.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 01 august 2012 - pînă la 12 martie 2015 (instanța de fond);*
- 2. de la 22 aprilie 2015 - pînă la 27 mai 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 14 decembrie 2015 - pînă la 23 martie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 martie 2015, Negruța Iurie a fost condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Negruța Iurii la 10 ianuarie 2012, aproximativ la orele 19⁰⁰, aflîndu-se în apropierea restaurantului "McDonald's" din bd. Moscovei, nr. 1, mun. Chișinău, din intenții huliganice s-a apropiat de Hilat Alina cu care a inițiat un conflict și urmărind scopul de a înjosi onoarea și demnitatea acesteia, încălcînd grosolan ordinea publică, exprimînd o vădită lipsă de respect față de persoanele care se aflau în apropierea restaurantului, i-a aplicat lui Hilat Alina mai multe lovituri pe diferite părți ale corpului cu un lanț metalic, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 169/D leziuni corporale neînsemnate. În urma

acțiunilor violente a inculpatului părții vătămate i-a fost deteriorat telefonul mobil de model "Unite" fiindu-i cauzat un prejudiciu în sumă de 1800 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apel acuzatorul de stat, care invocând blîndețea pedepsei, a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie dispusă executarea reală a pedepsei stabilite;

3.1 Apel a declarat și avocatul Cerga Ion în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri de încetare a procesului penale pe motiv că fapta inculpatului constituie o contravenție prevăzută de art. 78 Cod contravențional.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat că acuzarea nu a prezentat probe care ar confirma că inculpatul a comis infracțiunea incriminată prin rechizitoriu, deoarece insultarea și violența aplicată față de partea vătămată au fost cauzate de relațiile ostile care existau între aceștia și prin acțiunile sale inculpatul nu a urmărit scopul încălcării grosolane a ordinii publice. Totodată, nu s-a confirmat prin careva probe pertinente faptul că inculpatul i-a aplicat părții vătămate lovituri cu lanțul de metal.

Concluzia instanței de fond privind aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 5 ani este neargumentată, or în cazul dat sancțiunea normei penale în baza căreia inculpatul a fost condamnat prevede pedeapsa închisorii pe un termen de la 3 la 7 ani.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate.

5. Pentru a-și motiva soluția instanța de apel a constatat că, instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal.

Aceste împrejurări au fost constatate prin cumulul de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectând-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a apreciat critic versiunea apărării precum că inculpatul s-a apropiat de partea vătămată urmărind scopul de a clarifica un conflict, care exista între ei anterior, dar nu din intenții huliganice, deoarece aceasta contravine materialelor cauzei.

În continuare Colegiul penal a relevat, că nu poate fi reținută solicitarea apărării de a înceta procesul penal pe motiv că fapta inculpatului constituie o

contravenție, or prin probele prezentate de acuzare cu certitudine s-a constatat că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, iar latura obiectivă a infracțiunii de huliganism s-a realizat prin fapta prejudiciabilă ce cuprinde acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, cu folosirea unui obiect special adaptat pentru vătămarea integrității corporale sau a sănătății.

Totodată instanța de apel a menționat că pedeapsa stabilită inculpatului este echitabilă și proporțională faptei comise.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, solicită, casarea hotărârii contestate cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, argumentând următoarele:

- învinuirea înaintată inculpatului nu și-a găsit confirmarea, deoarece insulta și violența aplicată față de partea vătămată au fost cauzate de relațiile de ostilitate care existau între aceștia, iar Negruța Iu. nu urmărirea scopul încălcării grosolane a ordinii publice;

- în speță nu au fost stabilite faptele și mijloacele de probă prin intermediul cărora să se demonstreze existența elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate;

- instanța de apel a neglijat declarațiile martorului Slivciuc I., care a relatat că a văzut lanțul la picioarele inculpatului, doar în momentul când acesta a coborât din automobil;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că depozițiile părții vătămate privind aplicarea multiplelor lovituri cu lanțul de metal pe diferite părți ale corpului vin în contradicție cu raportul de constatare medico-legală nr. 205 din 11.01.2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 169/D din 30.01.2012;

- la stabilirea pedepsei instanța de apel a neglijat prevederile art.7,15,55,75 Cod penal și nu a argumentat soluția privind aplicarea pedepsei de 5 ani închisoare, de vreme ce inculpatul parțial a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că recurentul în recursul declarat, fără a invoca în

ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauză, critică aprecierea probelor, însă un asemenea temei nu se regăsește în temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin urmare, consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil.

8.Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Autorul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Referitor la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, acest temei poate fi aplicat în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și nu a motivat întemeiat hotărîrea judecătorească. Adică, este necesar ca hotărîrea pronunțată să fie motivată atît în fapt, cît și în drept.

Din textul recursului declarat se evidențiază că de fapt autorul critică aprecierea probelor, însă nu argumentează ilegalitatea hotărîrilor judecătorești din punct de vedere al erorilor de drept invocate, ce au fost comise la judecarea cauzei.

Totodată, în recursul respectiv recurentul indică că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că depozițiile părții vătămate vin în contradicție cu raportul de constatare medico-legală nr. 205 din 11.01.2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 169/D din 30.01.2012, însă Colegiul penal analizînd concluzia experților expusă în actele de expertiză, relevă că prin acestea s-a constatat că, "leziunea depistată la partea vătămată a fost cauzată prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în circumstanțele indicate în

ordonanță". Prin urmare, careva contradicții în declarațiile părții vătămate și rapoartele de expertiză nominalizate nu se constată.

De rînd cu cele menționate instanța de recurs relevă că, recurentul în recursul declarat nu a specificat care ar fi esența circumstanțelor că hotărîrea pronunțată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

Instanța de recurs, analizând textul deciziei atacate constată că, temeiurile invocate de către recurent și prevăzute la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărîrea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cuprinzînd și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Relevînd cele menționate mai sus, Colegiul penal atestă că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate și le-a apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora și care în ansamblul lor, au confirmat corectitudinea condamnării inculpatului pentru săvîrșirea infracțiunii imputate. La fel, Colegiul penal constată că, atît prima instanță, cît și instanța de apel în hotărîrile adoptate au făcut o analiză amplă probelor administrate în prezenta cauză, ce au confirmat învinuirea adusă lui Negruța Iu. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal. Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanțele judiciare ierarhic inferioare rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică.

Din cuprinsul recursului, în viziunea recurentului probele administrate nu confirmă vina sa în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal, însă aceste alegații, ce au fost invocate și în apelul inculpatului, nu pot fi reținute de către instanța de recurs, deoarece din cuprinsul hotărîrilor atacate se constată că, concluzia privind vinovăția lui Negruța Iu. s-a tras, avînd în vedere: - declarațiile părții vătămate Hilat Alina, care a relatat că aflîndu-se în stradă lîngă restaurantul "McDonald's" a fost agresată de inculpat care, a numit-o cu cuvinte injurioase și i-a aplicat lovituri atît cu mîinile cît și cu un lanț metalic (f.d.18, 152, vol. I). Cele declarate de partea vătămată au fost confirmate și de martorii Neburac S. și Șaghina A. din care rezultă că inculpatul a îmbrîncit-o și i-a aplicat lovituri lui Hilat A. (f.d.38-39, 40, 150-149, 169-170,

vol.I.); raportul de constatare medico-legală nr. 169/D din 11 ianuarie 2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 205 din 30 ianuarie 2012 (f.d.15, 45) potrivit cărora leziunea depistată la partea vătămată a fost cauzată prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur.

Faptul că Negruța Iu. în timpul când s-a apropiat de partea vătămată, precum și în momentul conflictului avea asupra sa un lanț din metal a fost confirmat atât de pătimită cât și de martorii oculari. Astfel, martorul Silviuc I., a relatat următoarele: *"În momentul când a observat că între Negruța Iu. și partea vătămată este o îmbrânceană imediat s-a apropiat de aceștia și l-a tras pe primul într-o parte, moment în care a observat în mîna lui Negruța Iu. un lanț metalic, iar la întrebarea sa pentru ce are asupra sa acest lanț, Iurie i-a răspuns că lanțul l-a luat pentru autoapărare"* (f.d.21-22, 103-verso).

Rezumînd în ansamblu probele administrate, Colegiul penal statuează că, nu se constată prezența a careva dubii privind vinovăția inculpatului, în săvîrșirea infracțiunii incriminate lui.

Un alt temei pentru recurs a fost menționat și pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în acest context recurentul invocă, că în speță nu au fost stabilite faptele care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii de huliganism, precum și mijloacele de probă prin intermediul cărora s-ar fi demonstrat existența elementelor infracțiunii incriminate.

În acest context, Colegiul reține, că potrivit materialelor dosarului inculpatul a fost învinuit și condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și anume huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvîrșite cu aplicarea unui obiect pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvîrșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Potrivit teoriei penale, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență

violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, ori în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Din aceste prevederi reiese că fapta prejudiciabilă cunoaște 4 modalități normative cu caracter alternativ. De asemenea doctrina menționează că infracțiunea specificată la art. 287 Cod penal este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul realizării acțiunilor specificate în latura obiectivă.

Prin acțiuni care încalcă ordinea publică, se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

În sensul art. 287 Cod penal, prin violență se are în vedere violența soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori violența soldată cu leziuni corporale care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă.

Prin acțiuni care, după conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, trebuie de înțeles violarea demonstrativă a normelor etice general acceptate.

Așadar, din declarațiile părții vătămate și martorilor Silviuc I., Neburac S. și Șaghina A., rezultă că, la data de 10 ianuarie 2012, în jurul orei 19⁰⁰, inculpatul s-a apropiat de partea vătămată și a iscat o ceartă cu Hilat A., numind-o cu cuvinte injurioase, după care a început o altercație, primul avînd asupra s-a un lanț metalic cu care i-a aplicat lovituri pătimatei.

Deci, faptul că pătimita aflîndu-se într-un loc public, a fost agresată și lovită de inculpat a fost confirmat atît prin declarațiile martorilor oculari, cît și prin raportul de constatare medico-legală nr. 169/D din 11 ianuarie 2012 și raportul de expertiză medico-legală nr. 205 din 30 ianuarie 2012, astfel chiar și aplicarea unei singure lovituri este suficientă pentru a fi prezent calificativul aplicarea violenței. În asemenea circumstanțe, Colegiul consideră că, este vădită prezența laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, în acțiunile inculpatului, mai ales că manifestarea unor astfel de acțiuni, provoacă indignarea sau revolta unei colectivități de persoane care asistă la săvîrșirea infracțiunii.

Doctrina juridică menționează că, în nici un caz nu poate fi admisă posibilitatea de a raporta huliganismul la infracțiunile săvârșite fără motiv.

Deși motivul nu este indicat în textul legii penale ca semn obligatoriu al laturii subiective a huliganismului, el decurge din însăși esența acestei infracțiuni.

Din circumstanțele speței, rezultă că inițiatorul acțiunilor huliganice este inculpatul, care primul a iscat conflictul, deranjând prin acțiunile sale ordinea publică, or faptul că a fost tulburată ordinea publică se dovedește și prin declarațiile martorilor audiați, din care rezultă că inculpatul înjura strigând cu voce tare, iar la conflict a asistat mai multă lume care era prezentă în stradă și în apropierea restaurantului.

Argumentul recurentului, precum că instanța de apel a neglijat depozițiile martorilor Slivciuc Ivan, care a declarat că a văzut lanțul numai în momentul când inculpatul a coborât din automobil fiind la picioarele acestuia, este neîntemeiat și contravine materialelor cauzei, deoarece potrivit procesului verbal de audiere a martorului sus indicat în cadrul urmăririi penale a declarat *"când l-am împins pe Iurii de la Hilat Aliona am observat că acesta avea în mână un lanț metalic, după care l-am așezat pe bancheta automobilului"* (f.d.103-verso, vol. I).

La fel, Colegiul penal respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului care indică că învinuirea adusă nu și-a găsit confirmarea, deoarece insulta și violența aplicată față de partea vătămată au fost cauzate de relațiile de ostilitate care existau între aceștia, iar Negruța Iu. nu urmărea scopul încălcării grosolane a ordinii publice.

Sub acest aspect instanța de recurs remarcă că, în speță deși insultele și violența aplicată în privința părții vătămate au fost cauzate de relațiile de ostilitate apărute anterior între Negruța Iu. și Hilat A., acțiunile inculpatului au fost însoțite de o încălcare grosolană a ordinii publice acesta exprimând prin faptele sale o vădită lipsă de respect față de societate, astfel că, corect instanțele de fond ținând cont de doctrina și practica judiciară au conchis că acțiunile lui Negruța urmează a fi calificate drept huliganism.

Un alt temei pentru recurs a fost menționat și pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, recurentul argumentând în acest sens că, la stabilirea pedepsei instanța de apel a neglijat prevederile art.7,15,55,75 Cod penal și nu a argumentat soluția privind aplicarea pedepsei de 5 ani închisoare, de vreme ce inculpatul parțial a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat.

Analizînd decizia recurată ţinînd cont de critica invocată Colegiul constată că, hotărîrea contestată este întemeiată şi argumentată, or inculpatul a comis o infracţiune gravă, sancţiunea căreia prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani.

Prin urmare, instanţele ierarhic inferioare ţinînd cont de gravitatea faptei săvîrşite, corect i-au stabilit pedeapsa de 5 ani închisoare.

Totodată, Colegiul penal atestă că, circumstanţele la care a făcut referire recurentul în cererea de recurs, au fost reţinute de instanţele de fond ca atenuante, ce au permis stabilirea pedepsei inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Alegaţiile recurentului precum că instanţele de fond la stabilirea pedepsei au neglijat prevederile art. 55 Cod penal la fel nu pot fi reţinute, or norma de drept menţionată prevede posibilitatea liberării persoanei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravenţională, în condiţiile limitativ prevăzute de lege pentru unele infracţiuni de o gravitate redusă.

Drept temei pentru aplicarea acestei modalităţi de înlocuire a răspunderii penale poate servi prezenţa cumulativă a următorilor indici: a) comiterea unei infracţiuni uşoare sau mai puţin grave; b) comiterea infracţiunii pentru prima oară; c) recunoaşterea vinei; d) repararea prejudiciului cauzat prin infracţiune; e) constatarea faptului că persoana poate fi corectată fără a fi supusă răspunderii penale.

În speţă însă nu sunt întrunite condiţiile expuse mai sus, or fapta săvîrşită este una gravă, iar Negruţa Iu. nu a recunoscut săvîrşirea infracţiunii incriminate, prin urmare nu pot fi aplicate prevederile normei date.

În consecinţă, instanţa constată că, pedeapsa stabilită şi individualizată de instanţa de fond care a fost menţinută prin decizia instanţei de apel în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, corespunde atît principiului proporţionalităţii, cît şi scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin.(2) Cod penal-restabilirea echităţii sociale, corectarea inculpatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane.

În aceste condiţii, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatăată prezenţa în speţa examinată vreunei erori de drept din cele invocate şi semnalate de inculpat, ce ar servi drept temei de implicare a instanţei de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanţa a respectat prevederile legale relevante

prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, fiind just constatate elementele infracțiunii imputate inculpatului, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Negruța Iurie*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 mai 2015, în cauza penală în privința lui *Negruța Iurii Ghennadi*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 21 aprilie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti